

ועתה, לאחר שדרנה הגمراה בחלוקת שבין מקדש ראשון למקדש שני, היא מביאה עתה את דינו של رب חסדא לעניין סתיות בית הכנסת, לפי שיש לו קשר לגבי בנין הבית שבסנה הורדוס, שנחרב.

אמר רב ה פרדא: לא לסתור איניש כי
כניתא, אל יסתור אדם בית הכנסת קיים, עד
דבנוי כי כניתא אחרית, עד שיבנה בית
כנסת אחר במקומו.⁽⁴¹⁾
ומהו הטעם?

איכא דאמריו, יש אומרים: משום
פשיעותא, מחשש פשיעיה, שמא יתרדו
בעוניים אחרים, ולא יבנו את בית הכנסת
האחר במקומו.

ואיכא דאמריו: משום צליוי, כי עד שיבנו
את החדש, לא יהיה מקום להתפלל.

מאי בינייהו? מהו ההבדל, הלכה למעשה,
בין שני הטעמים? הרי לפי שני הטעמים
אסור לסתור עד שיבנו אחר במקומו!

איכא בינייהו, יש הבדל ביןיהם באופן
דאיכא דוכתא אחרית, שיש מקום אחר
שיכולים להתפלל בו. לטעם של פשיעיה, יש
לחושש גם במקרה זה שמא לא יבנו אחר

40. חכמים אסרו לטלטול במבוּי, אלא אם כן יעמידו בפתח הסמוֹק לרשומות הרבים קורה הנשענת על שני עמודים שבצד הפתח.

41. כתבו האחرون, שגם כאשר שכרים הם
מקום לבית הכנסת לזמן מסוים, ודעתם אחר כך
לשכור מקום אחר. גם כן אסור להם לסלך

ויאלו כאן, עובי הטיח שבשניהם יחד אין בו
טפח.

והגمراה מנסה פשוט את הספק ממשנה
בעירובין:

תא שמע מה ששמענו במסכת עירובין [יג]
[ב]: חוקה שאמרו חכמים שצרכיהם
להעמידה בפתח המבוּי הסתום משלושה
צדדים, כדי שהיא מותר לטלטול בתוכו
שבשת⁽⁴⁰⁾ צריך שתהיה רחבה כדי לקבל
עליה אריה. והאריה, רוחבו חזי לבינה של
ג' טפחים!

הרי שגודל הלבינה עצמה, ללא סידה, הינו
שלושה טפחים!

ודוחה הגمراה: התבם, ברכבתא. שם מדובר
בלבינים גדולים, שיעורן ללא סייד הוא
שלושה טפחים. אך משנתנו מדברת בלבינים
קטנות, שעם סידן אין אלא שלושה טפחים.

ומOPSISה הגمراה: דיקא גמי, יש לדיק זאת
גם כן שמשנתנו מדברת בקטנות, דקטני,
ששנינו בה לעניין לבינה, "של שלושה
טפחים", מכל זה אתה למד, דאיכא זוטרא
שיש גם לבינה קטנה מזו. שאם לא כן, היה
שונה "לבינה" סתם.

ומסקין: אכן שמע מינאי

מכורחים, שהרי אם לא נאמר כן יקשה מהו
הספק, נראה כיצד המנהג לבנותו!
ומזה שאין הולכים בזה אחר המנהג,
ולמסקנא נפשט שהן וסידן, [כלומר ששיעורו
העובי כולל גם את הטיח שעל הכותל], ניתן
לلمוד מכך שעוניין זה דומה למקום שנהגו בו
יותר משה טפחים בגויל, שאז אין הולכים
אחר המנהג.